

Årsrapport for Etnisk Konsulentteam 2013

Indhold

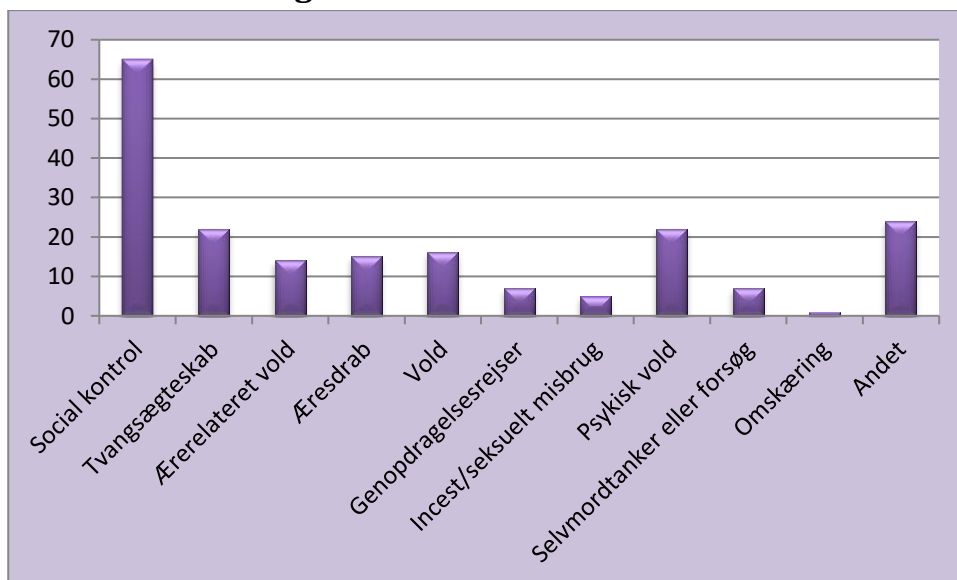
Personersager	2
Henvendelsesårsager	2
Fordeling på rekvirenter	4
Fordeling på socialcentre	4
Fordeling på alder	5
Fordeling på køn	5
Fordeling efter etnicitet	6
Generelle henvendelser	7
Informationens art	7
Fordeling på rekvirenter	8
Henvendelsernes indhold	8
Konklusion	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Ønsker for 2014	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Etnisk konsulentteam er forankret i Center for Forebyggelse og Rådgivning, og er et bydækkende tilbud til ansatte i Københavns kommunes socialforvaltning. Da Etnisk Konsulentteam er VISO leverandør bruges teamet også af kommuner rundt om i landet. Fagfolk kan henvende sig til Etnisk Konsulentteam, hvis de har brug for sparring, rådgivning, undervisning og konfliktmægling i sager om æresrelaterede konflikter. Man kan læse mere om Etnisk Konsulentteam på www.etniskkonsulentteam.dk.

Personsager

Etnisk Konsulentteam blev i 2013 kontaktet 830 gange i konkrete personsager. Disse henvendelser omhandlede 107 personer. I Etnisk Konsulentteam kan inddragelse i en personsag være 20 minutters telefonsamtale, men det kan også være forskellige former for konsulentbistand. Der er således sager, der rummer adskillige telefonrådgivninger af professionelle omkring den unge, konsulentbesøg, netværksmøder, konfliktmøglingsmøder etc. Vi ser en klar tendens gennem de senere år til, at vi bliver inddraget mere i de sager, vi er en del af. I år har vi således været på 93 konsulentbesøg, gennemført Signs of Safety 24 gange og deltaget i 22 mæglingmøder. På disse møder forsøger vi at hjælpe de unge og sagsbehandler eller den fagperson, der har efterspurgt vores hjælp til at få overblik over situationen og de løsningsmuligheder, der kan være, og ved hjælp af mægling forsøger vi at skabe relationer igen i de familier der er blevet brudt. Det er dog stadig telefonisk rådgivning der fylder mest. I 2013 ydede vi 658 gange rådgivning telefonisk eller per mail. Det er ofte en fagperson, der har brug for hjælp til at snakke sagen igennem, til at finde ud af hvad der er vigtigt at få spurgt om inden af afgørelse, til at vende en problemstilling eller til at se løsningsmulighederne. Vi bliver også i højere og højere grad brugt til udtalelser og vurderinger ift. Tvangssager etc. 33 gange i det forløbne år, har vi således afsluttet en sag med en rapport eller på anden måde skulle skrive en vurdering af sagen.

Henvendelsesårsager

Social kontrol optræder i næsten alle sager, men er kun registreret i statistikken, hvis det decideret har været en henvendelsesårsag. Vi definerer social kontrol således: Når unge bliver udsat for kontrol og sanktioner i forsøget på at få dem til at opføre sig på en bestemt måde, som familien har udstukket, og

dette overskrider dansk lovgivning og FNs konventioner. Vi ser social kontrol komme til udtryk i form af begrænsninger, restriktioner og overvågning.

Etnisk Konsulentteam har i 2013 haft 22 sager om **tvangsægteskaber**. I 8 tilfælde var det en frygt pigen havde, men uden nogen reel trussel. I 9 tilfælde var der reelt trusler om tvangsægteskab, og i 5 tilfælde var de unge blevet tvangsgift. De fire af dem var mellem 19 og 21år og den sidste ældre. Af de unge, der frygtede eller blev truet med tvangsægteskab, var 5 under 18 år, de fleste af de andre var under 21år. Kun tre sager omhandlede mænd, der frygtede tvangsægteskab, men ikke var blevet direkte truet med det. De var mellem 14 og 17 år. Hovedparten af sagerne om tvangsægteskab omhandlede unge med mellemøstlig eller sydasiatisk baggrund.

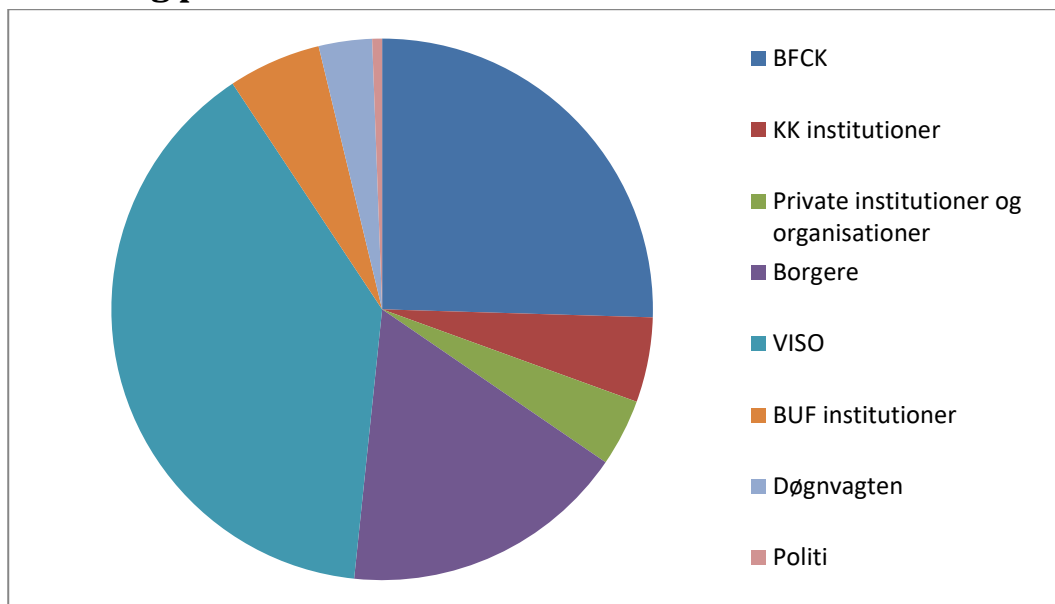
Vi har i 2013 haft 7 sager om **genopdragelsesrejser**. De fire af dem var blevet sendt på genopdragelse – de var mellem 15 og 17 år og ligeligt fordelt på drenge og piger.

Etnisk Konsulentteam har i 2012 haft 14 sager om æresrelateret fysisk **vold** og 16 sager om vold, hvor volden ikke har været udløst af noget, vi vil betegne som æresrelateret. Vi definerer æresrelateret vold som vold, hvor familiens ære er omdrejningspunktet. Æresrelateret vold er planlagt, kollektivt organiseret og til dels accepteret af familien (Servicestyrelsen om æresrelateret vold). **Den psykiske vold** har også været henvendelsesårsag i 22 sager. Vi vil dog mene, at alle de sager vi har været inde over har indeholdt fysisk eller psykisk vold. Angst for, eller trusler om, tvangsægteskab, hjemsendelse, indespærring, det at se søskende eller mor blive slået er stærkt psykisk belastende ligesom manglende anerkendelse, opmærksomhed, indflydelse på eget liv etc. Passiv fysisk vold fylder også i mange sager i form af børn der ikke får mad, mangler pleje, ro etc.

Selv mordstanker eller forsøg har fyldt i syv af de sager, vi har haft. Det har alle været med piger, som har været så påvirkede af familiens æreskodeks, at de ikke har set anden udvej. Piger der ikke selv har måtte vælge partner, flytte hjemmefra etc.

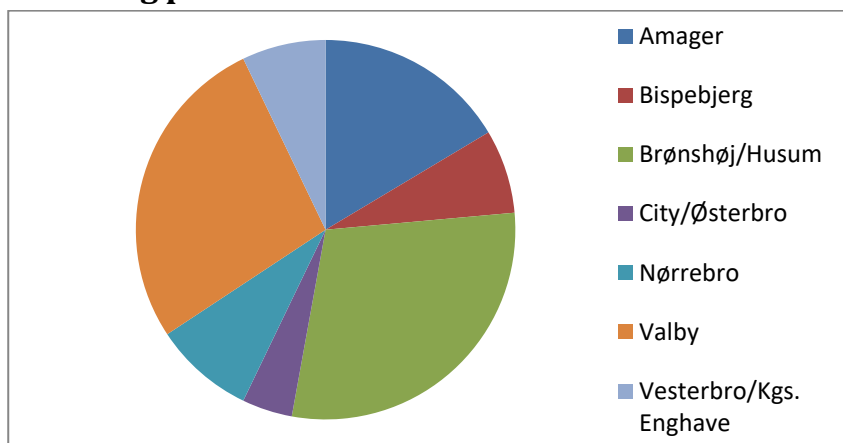
Endeligt har vi haft sager, der har omhandlet helt **andre ting**. Det har været homoseksualitet, misbrug, mødomstjek, ensomhed og unge der er konverteret.

Fordeling på rekvirenter

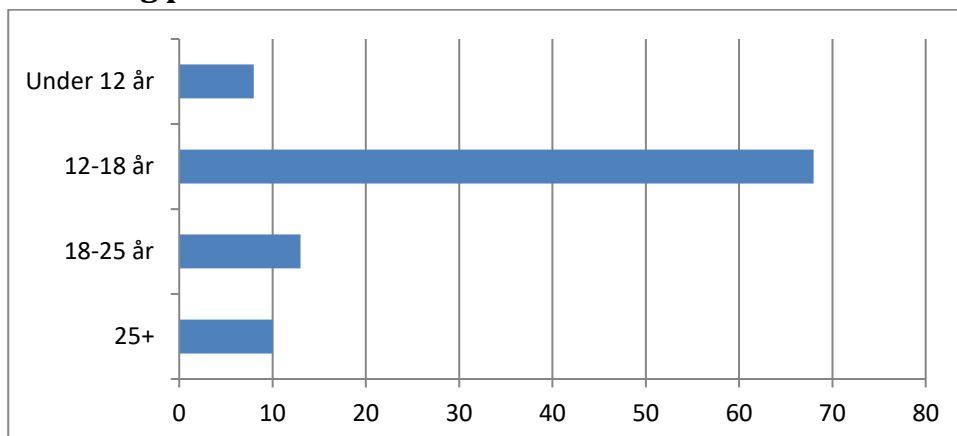
Niveauet for henvendelser fra BFCK er lidt højere end sidste år, mens SOFs institutioner i København har henvendt sig lidt mindre. Til gengæld har BUF institutionerne henvendt sig mere i år, hvor vi har som en del af handleplanen med BUF "Det gode ungdomsliv" også dækker de andre forvaltninger. Vi er fortsat ofte med ude og møde de unge og deres forældre, hvilket giver god mening for alle parter, da vi oplever at vores sparring og involvering i sagen, bliver langt mere kvalificeret.

Fordeling på socialcentre

I modsætning til sidste år har Brønshøj/Husum og Valby brugt os mest i år. Det står i kontrast til de sidste par års erfaring, hvor Nørrebro og Amager brugte os mest. Dog bemærkede vi sidste år, at Brønshøj/Husum og Valby var begyndt at bruge os mere, hvilket vi kan konstatere er en udvikling der er fortsat. Bispebjerg har igen i år ikke brugt os så meget. At antallet af henvendelser fra socialcentrene afhænger af om medarbejderne har prøvet at bruge os ses tydeligt på Nørrebro og Amager, hvor flere af de medarbejdere, der tidligere har brugt os, er holdt op, og vi derfor ikke har haft nær så mange henvendelser fra som i 2012.

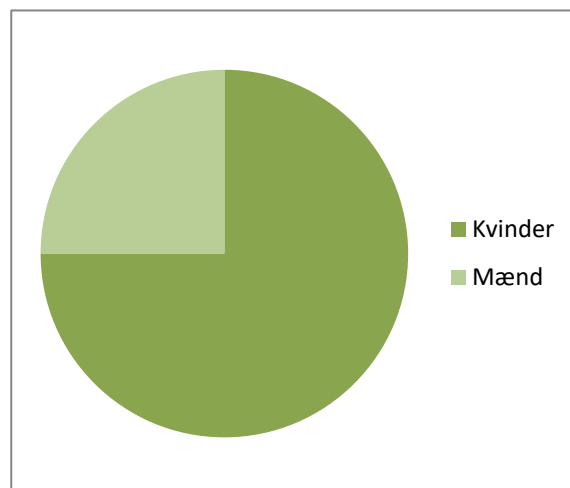
Fordeling på alder

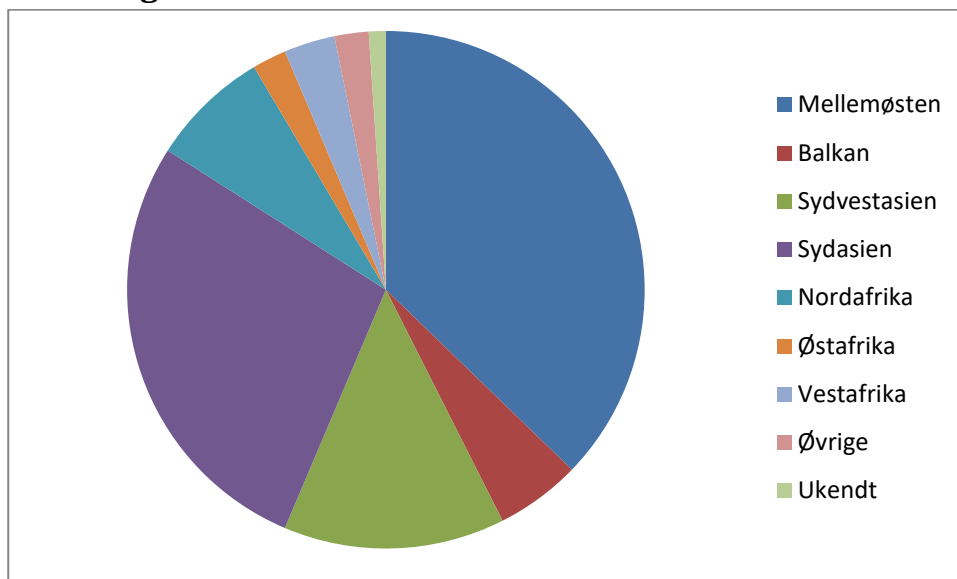
Ligesom sidste år handlede flest af vores personsager om unge mellem 12 og 18 år. Dette skyldes dels, at det er i den aldersgruppe, at den sociale kontrol for alvor begynder at gøre ondt for især pigerne og at vi som samfund har pligt til at hjælpe unge der mistrives, hvorimod de over 18årige ikke har krav på hjælp i samme omfang. Fordelingen ligner også på de andre aldersgrupper den fra sidste år. Diagrammet snyder lidt, da det umiddelbart ser det ud som om, at vi har fået færre henvendelser vedrørende børn under 12 år, men en hel del af de henvendelser vi har fået, hvor vi ikke kender alderen, handler om mindre børn, og er derfor ikke med her.

Fordeling på køn

Kvinder udgør langt hovedparten af de unge, vi får henvendelser om, hvilket er det samme billede, vores samarbejdspartner i eksempelvis Landsorganisationen for kvindekrisecentre (LOKK) og Rehabiliteringscenteret for etniske unge (RED) ser, og som vi har set de foregående år. Vi har dog set i en lille stigning i antallet af sager omhandlende mænd, i forhold til 2012 og er nu oppe på 25%. Hvor de fleste af de sager vi har der omhandler piger, starter med at pigen gør - eller nogen tror hun gør – noget der krænker familiens ære. Så er mange af de drengesager vi har set i år omhandlet drenge, der ikke nødvendigvis har eller mistænkes for at have forbrudt sig mod noget æreskodeks. Det er drenge, der er del af en dysfunktionel familiestruktur, med vold, skilsmisser etc, og som bliver fanget i et spil der omhandler ære. De er blevet sat til at "holde øje" med mor eller søstre, de skal bo hos far efter evt. skilsmisse for at opretholde fars ære eller noget andet. Der er også drenge, der er blevet sendt på genopdragelse, fordi de har været ude i kriminalitet og forældrene ikke ved hvad de skal stille op.

Fordeling efter etnicitet

Unge med baggrund i Mellemøsten og Sydasien er igen i år dem der fylder mest, selv om der dog er sket et fald i den først nævnte gruppe. Til gengæld har vi fået en del flere henvendelser om unge fra sydvestasien i år, end sidste år. Vi har også fået en smule flere henvendelser om unge fra Balkan. Den procentvise fordeling af etnicitet for de andre regioner er ca. den samme som sidste år.

Andre gennemgående træk

Langt hovedparten af de familier vi har mødt i år, er familier man kan betegne som dysfunktionelle. Ære spiller en central rolle, hvorfor vi har været inddraget, men social og økonomisk marginalisering, isolation, arbejdsløshed, PTSD og traumer, psykisk sygdom, familiebaggrund i patriarkalske samfund etc. spiller også en stor rolle i de fleste familier vi møder. Ingen af de forældre vi har mødt i år, har haft gode jobs eller på anden måde klaret sig godt. Og det er i og for sig ikke overraskende, for dels er det en gentagelse af det mønster vi har set de foregående år, dels passer det godt overens med Als research undersøgelse Ung 2011, som jo viste en tydelig tendens til stærkere kontrol i de familier, hvor især mor var udenfor arbejdsmarkedet. Dels virker den sociale kontrol også voldsommere, når far pga. sin PTSD farer op i loftet, hver gang der er en lyd i den alt for lille lejlighed. Når angsten for, hvad der kan ske børnene, er vokset sig kæmpe stor i de år familien sad i en flygtningelejr, og ikke vidste, hvordan de skulle skaffe mad og medicin. Når ingen af forældrene smalltalker med de andre i kantinen og finder ud af, at i Danmark er det altså normalt at teenagere siger deres forældre imod og forsøger at danne deres egne holdninger til tilværelsen. Når det kendskab forældrene har til dansk ungdomsliv er "Paradise hotel" og "Singleliv".

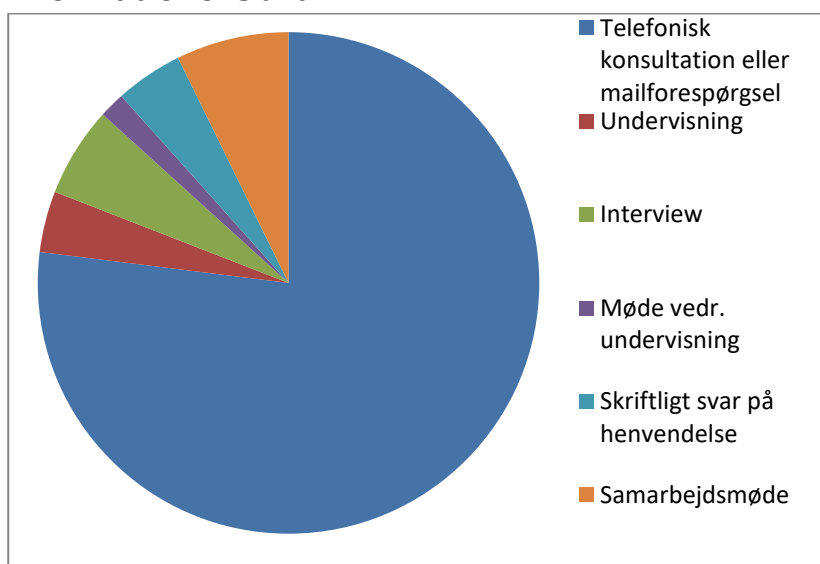
Det er hverken let at være forældre eller barn under de forhold, og det gør alt for ondt på alle parter når familierne bliver splittede. Derfor bliver vores rolle som regel, at forsøge at finde ud af, hvordan vi hjælper familien og den unge, så den unge får lov at leve et selvbestemt liv som hun eller han har ret til uden at familien bliver brudt fuldstændigt op.

Generelle henvendelser

Etnisk Konsulentteam får en del henvendelser, der ikke handler om personsager, men er af en mere general karakter. I 2013 fik vi 491 af den slags henvendelser, hvilket er mere end dobbelt så mange som sidste år. En stor del af dem var forespørgsler til teamets funktion, arbejdet med etniske minoriteter og til social kontrol. Andre gange bliver vi kaldt ud til undervisning eller skal give generelle informationer om vores kerneområde over telefonen.

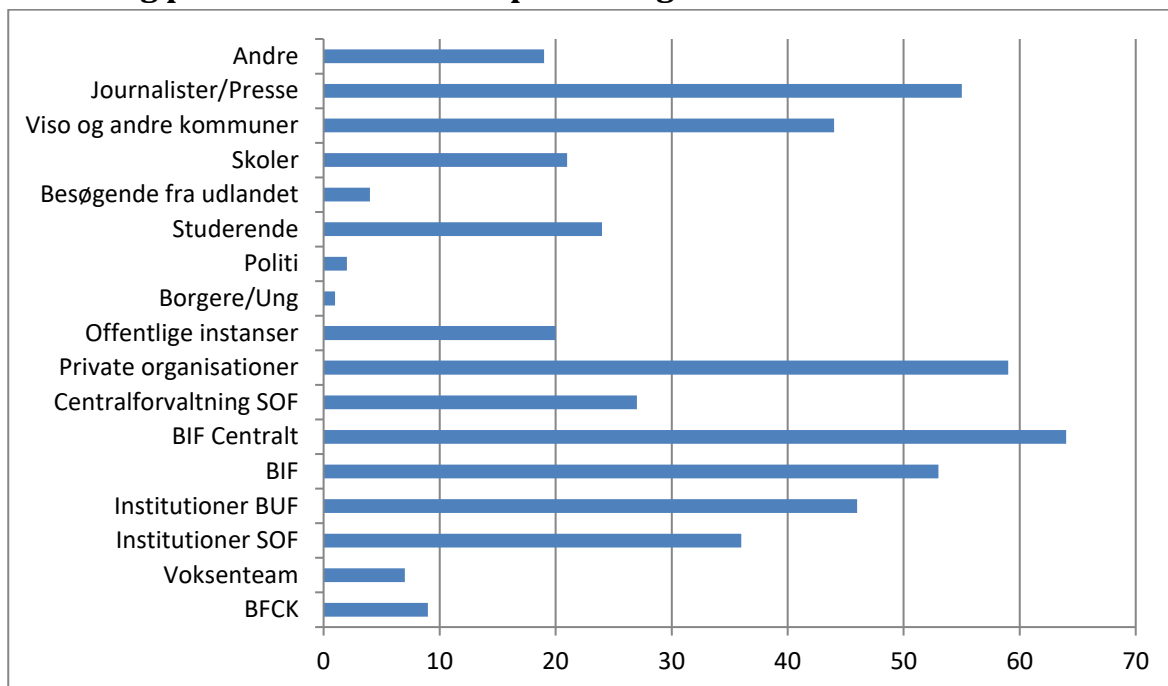
En stor del af henvendelserne kom fordi vi i samarbejde med BIF var i gang med handleplanen "Det gode ungdomsliv", som er et projekt, hvor arbejdet med negativ social kontrol forsøges bredt ud til alle forvaltninger. Samtidigt har vi startet et projekt op med Center for Familiepleje, fordi vi i de sidste fem år har efterspurgt plejefamilier, der kan modtage nogle af de piger vi er med til at anbringe akut. Dvs plejefamilier, der er gearret til de særlige problemstillinger og den sikkerhed det vil kræve. Et projekt der startes op som pilotprojekt i 2014 med fire plejefamilier.

Informationens art

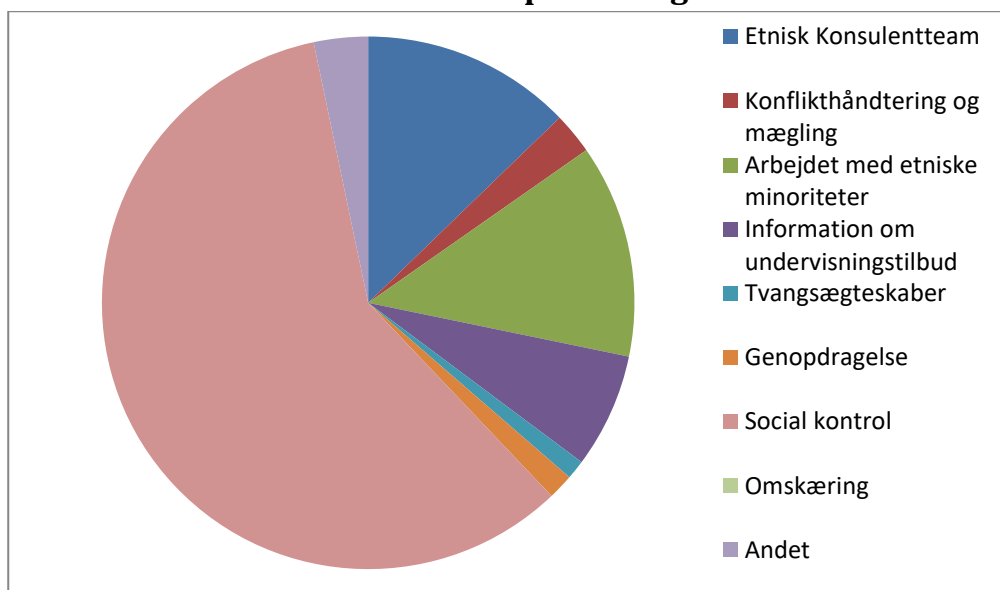
Som diagrammet illustrerer, har vi haft flest telefoniske eller mailforespørgsler. Vi er også blevet interviewet en del gange, blevet bedt om oplæg til de igangværende projekter vi har med BIF og Center for familiepleje og andre ting og forskellige samarbejds møder har også fyldt en del.

Fordeling på rekvirenter - ikke personsager

Som diagrammet viser, kommer mange af de generelle henvendelser fra Københavns Kommune fordelt på BIF, BUF og SOF centralt og fra institutioner. Handleplanen "Det gode ungdomsliv" som vi har haft i samarbejde med BIF i år, har været medvirkende til, at vi får en del henvendelser fra helt andre kanter end vi har haft hidtil. Vi har også fået mange henvendelser fra private organisationer og fra pressen. Også studerende henvender sig ofte og igen i år fylder henvendelser fra VISO også meget i denne statistik.

Henvendelsernes indhold - ikke personsager

Langt de fleste henvendelser handler om social kontrol, som er blevet et langt mere udbredt begreb og noget som man snakker om, hvilket vi jo synes er utroligt positivt. Vi får også mange henvendelser om Etnisk Konsulentteam generelt og til arbejdet med etniske minoriteter, folk spørger til hvem vi er og hvad vi kan, og hvad vi kan bruges til i den sammenhæng de er en del af.

Året der gik og det der kommer

På baggrund af ovenstående statistik er de vigtigste konklusioner fra 2013 følgende:

- Etnisk konsulentteam bliver brugt mere og mere både til personsager og til generel information og i bredere kredse end før, hvilket vi ser som meget positivt, da bekæmpelse af negativ social kontrol fordrer, at ikke kun de unge, men også lærere, pædagoger, jobkonsulenter, politi, psykologer etc er opmærksomme på problematikken og dens konsekvenser.
- Vi har siden sidste år mere end fordoblet antallet af generelle henvendelser, ikke mindst fordi vi har samarbejdet med en række aktører vi ikke tidligere har samarbejdet så meget med. Det har især været i forbindelse med BIFs handleplan "Det gode ungdomsliv" som vi har været en vigtig del af, da vi både har været med til at udarbejde den, stillet os til rådighed for andre forvaltningers medarbejdere som akutberedskab og har holdt oplæg og været en del af processen med udarbejdelsen af inspirationskataloget "Veje til et godt ungdomsliv – Inspiration til dig der arbejder med etniske minoritetsunge udsat for social kontrol".
- Det er stadigvæk kun en fjerdedel af henvendelserne der drejer sig om mænd, resten handler om kvinder, til trods for at vi ved, at drenge og mænd også er ramt af æresrelaterede konflikter, om end på en lidt anden måde. Vi har i samarbejde med BIF udviklet en ny handleplan for 2014 som fortsættelse af "Det gode ungdomsliv", hvor vi vil rette fokus imod drengene og hvad der skal til at hjælpe dem. Ikke mindst fordi Social- og Integrationsministeriets rapport Ung 2011 viste at 25% af både drenge og piger med anden etnisk baggrund frygter tvangsægteskab og at 1/3 af de nydanske drenge ikke mener, at mænd og kvinder skal have de samme rettigheder, hvilket tegner et dystert billede også for de kommende generationer.
- VISO sagerne fylder mere af vores tid end tidligere, ikke mindst fordi det ofte er meget tunge sager, hvor andre kommuner har brug for "ekspert Hjælp".
- Negativ social kontrol er det der især bliver spurgt til i de henvendelser vi får, både i personsager og i de generelle henvendelser. Det der fylder begge steder er selvfølgelig, hvordan vi bekæmper det. Vores udgangspunkt er stadig her, at vi må søge så stor indsigt som muligt i hver enkelt familie og de problemstillinger som fylder hos dem, og hjælpe den unge til at finde den vej, som gør dem i stand til at leve deres liv som de har brug for og helst uden at de mister deres familie og andre omkring dem. Der er aldrig nogle lette løsninger i vores sager. Det er komplekst og dilemmafyldt, men det er vores opfattelse, at vi med vores viden og erfaring på området ofte bidrager positivt til at afdække muligheder og faldgrupper for både fagpersoner og de unge. Samtidigt oplever vi, at vi sidder i en unik position, hvor vi både får lov at være med helt tæt på når alting virkeligt brænder på, og samtidigt kommer rundt og diskutere med alle mulige slags fagfolk i feltet.